

ฉบับ

ที่ วว 0704/17948

กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี
และสิ่งแวดล้อม

ถนนพระราม 6 กรุงเทพฯ 10400

24 ธันวาคม 2539

เรื่อง การจัดตั้งสาขาวิชาการในสภาวิจัยแห่งชาติ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. ร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสาขาวิชาการในสภาวิจัยแห่งชาติ พ.ศ..... จำนวน 140 ชุด
  2. บัญชีเปรียบเทียบสาขาวิชาการของสภาวิจัยแห่งชาติ ตามมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติสภาวิจัยแห่งชาติ พ.ศ.2502 (เดิม) และสาขาวิชาการของสภาวิจัยแห่งชาติ (ใหม่) จำนวน 140 ชุด
  3. รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารสภาวิจัยแห่งชาติ ครั้งที่ 9/2539 วันที่ 15 ตุลาคม 2539 จำนวน 140 ชุด
  4. รายงานการประชุมสภาวิจัยแห่งชาติ ประจำปี 2539 วันที่ 25 ตุลาคม 2539 จำนวน 140 ชุด

1. เรื่องเดิม

1.1 ด้วยกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ได้รับรายงานจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติว่า สภาวิจัยแห่งชาติ ซึ่งมี ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีเป็นประธานสภาวิจัยแห่งชาติ ในการประชุมสภาวิจัยแห่งชาติประจำปี 2539 เมื่อวันศุกร์ที่ 25 ตุลาคม 2539 โดยมี ฯพณฯ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมิทธิ สุนทรเวช) ซึ่งได้รับมอบหมายจาก ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ให้ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม ได้มีมติเห็นชอบให้จัดตั้งสาขาวิชาการเพิ่มขึ้นในสภาวิจัยแห่งชาติอีก 2 สาขา คือ สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศและนิเทศศาสตร์ และสาขาการศึกษา ตามที่คณะกรรมการบริหารสภาวิจัยแห่งชาติเสนอ

1.2 สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่หลักตามพระราชบัญญัติสภาวิจัยแห่งชาติ พ.ศ.2502 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาวิจัยแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2507 และประกาศคณะปฏิวัติ (ฉบับที่ 315) ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2515 สรุปได้เป็น 4 ประการคือ การกำหนดนโยบายและแนวทางการวิจัยของชาติ การส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย การประสานงานการวิจัย และการปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย นอกจากนี้ หน้าที่ที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือการพิจารณาจัดตั้งสาขาวิชาการเพิ่มขึ้นจากที่ระบุไว้ในมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติสภาวิจัยแห่งชาติ พ.ศ.2502 ซึ่งสาขาวิชาการตามมาตรา 17 มีดังต่อไปนี้ คือ

- "(1) วิทยาศาสตร์กายภาพและคณิตศาสตร์
- (2) วิทยาศาสตร์การแพทย์
- (3) วิทยาศาสตร์เคมีและเภสัช
- (4) เกษตรศาสตร์และชีววิทยา
- (5) วิศวกรรมศาสตร์และอุตสาหกรรมวิจัย
- (6) ปรัชญา
- (7) นิติศาสตร์
- (8) รัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
- (9) เศรษฐศาสตร์
- (10) สังคมวิทยา"

2. ข้อเท็จจริง

กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติได้พิจารณาเห็นว่าสาขาวิชาการต่าง ๆ ตามที่ระบุในมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติสภาวิจัยแห่งชาติ พ.ศ.2502 นั้น ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานเกือบ 40 ปีแล้ว แต่ในปัจจุบันสาขาวิชาการต่าง ๆ ได้มีการพัฒนาไปเป็นอันมาก จึงทำให้สาขาวิชาการดังกล่าวข้างต้นไม่ครอบคลุมถึงสาขาวิชาการที่มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไป ดังนั้น เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัดตั้งสาขาวิชาการเพิ่มขึ้นในสภาวิจัยแห่งชาติ ในสาระสำคัญดังนี้

2.1 สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศและนิเทศศาสตร์

ประเทศไทยเริ่มให้ความสำคัญแก่เทคโนโลยีสารสนเทศครั้งแรกในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ.2525-2529) เป็นต้นมา

จนถึงปัจจุบันว่า เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเทคโนโลยีที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศ

เนื่องจากเทคโนโลยีสารสนเทศซึ่งครอบคลุมเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีการสื่อสารโทรคมนาคม รวมทั้งเทคโนโลยีอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนำข้อมูลข่าวสารมาใช้ให้เป็นประโยชน์ เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพทั้งทางด้านการผลิต การบริการ การบริหาร และการดำเนินงาน รวมทั้งเพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ ซึ่งจะส่งผลต่อความได้เปรียบทางด้านเศรษฐกิจ การค้า และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในสังคม

ดังนั้น เทคโนโลยีสารสนเทศจึงเปรียบเสมือนกับเครื่องมือที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศนั่นเอง จึงเป็นความจำเป็นอย่างหนึ่งที่จะต้องส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ก้าวทันต่อกระแสโลกาภิวัตน์

แต่โดยที่เทคโนโลยีสารสนเทศและนิเทศศาสตร์มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงซึ่งกันและกัน จึงควรรวมอยู่ในสาขาเดียวกัน และจัดตั้งเป็นสาขาเทคโนโลยีสารสนเทศและนิเทศศาสตร์ ขึ้นเป็นสาขาใหม่ในสภาวิจัยแห่งชาติ

2.2 สาขาการศึกษา

การศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในสังคม การศึกษาจึงเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองจนตลอดช่วงชีวิต บทบาทของการศึกษาในปัจจุบันและในอนาคตจะทวีความสำคัญยิ่งขึ้น

แต่ในปัจจุบัน กลุ่มวิชาการศึกษาเป็นกลุ่มวิชาที่อยู่ภายใต้สาขาปรัชญาของสภาวิจัยแห่งชาติ ซึ่งกลุ่มวิชาการศึกษามีลักษณะเป็นเอกเทศ มีความหลากหลายแตกต่างไปจากสาขาทางสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์อื่น ๆ จึงไม่อาจรวมอยู่กับสาขาใดได้

ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างหนึ่งที่จะต้องจัดตั้งสาขาการศึกษาขึ้นเป็นสาขาใหม่ในสภาวิจัยแห่งชาติ ซึ่งนอกจากจะเป็นประโยชน์แก่การบริหารการวิจัยและเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนนักวิจัยให้เกิดกำลังใจในการทำงานวิจัยที่มีคุณภาพและมีประโยชน์ส่งผลให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเจริญรุ่งเรืองของชาติบ้านเมืองแล้ว ยังเป็นการสอดคล้องกับระบบมาตรฐานสากลอีกด้วย ดังจะเห็นได้จากการที่องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรม แห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ได้จำแนกสาขาการศึกษา (Education) ไว้เป็นสาขาหลักสาขาหนึ่ง เป็นต้น

3. วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสาขาวิชาการขึ้นใหม่ในสภาวิจัยแห่งชาติ

3.1 เพื่อให้ครอบคลุมถึงสาขาวิชาการที่เปลี่ยนแปลงไปและพัฒนาก้าวหน้าไปเป็นอันมาก

3.2 เพื่อให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศและสอดคล้องกับหลักการแบ่งสาขาวิชาการตามระบบมาตรฐานสากลที่ใช้กันอยู่ทั่วไป

3.3 เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาในสาขาเทคโนโลยีสารสนเทศและนิเทศศาสตร์ และสาขาการศึกษาให้กว้างขวางยิ่งขึ้น อันจะเอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศโดยรวมต่อไป

4. แนวโน้มของความเปลี่ยนแปลง

แนวโน้มของเทคโนโลยีสารสนเทศและนิเทศศาสตร์จะมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งจะส่งผลกระทบต่ออย่างมหาศาลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมโลก ซึ่งเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่ประเทศไทยต้องเตรียมพร้อมสำหรับการเผชิญหน้ากับปรากฏการณ์ใหม่เหล่านี้ ซึ่งปัจจัยหลักสำคัญที่ควบคู่ไปด้วยกันคือการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยการศึกษาทุกระดับอย่างต่อเนื่องตลอดช่วงชีวิต

✓ 5. กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม จึงเห็นสมควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติให้จัดตั้งสาขาวิชาการในสภาวิจัยแห่งชาติอีก 2 สาขา คือ สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศและนิเทศศาสตร์ และสาขาการศึกษา เพื่อให้ครอบคลุมสาขาวิชาการที่เปลี่ยนแปลงไป และเพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยโดยรวมต่อไป ดังได้ร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสาขาวิชาการในสภาวิจัยแห่งชาติ พ.ศ.... พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบการพิจารณา ร่างพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว ดังสิ่งที่ส่งมาด้วย 1 ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติสภาวิจัยแห่งชาติ พ.ศ. 2502 ที่เล็งเห็นถึงความเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการของสาขาวิชาการต่าง ๆ อันจะมีขึ้นในอนาคต จึงระบุให้มีการจัดตั้งสาขาวิชาการขึ้นใหม่ในสภาวิจัยแห่งชาติได้ตามมาตรา 17 วรรคท้าย โดยบัญญัติว่า

"การจัดตั้งสาขาวิชาการขึ้นใหม่ ให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา"

6. การพิจารณาจัดตั้งสาขาวิชาการเพิ่มขึ้นในสภาวิจัยแห่งชาตินี้ ได้ดำเนินการโดยคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงสาขาวิชาการของสภาวิจัยแห่งชาติ แต่งตั้งโดยคณะกรรมการบริหารสภาวิจัยแห่งชาติ ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นผู้แทนจากทุกสาขาวิชาการของสภาวิจัยแห่งชาติ

7. ผลกระทบของการมีมติคณะรัฐมนตรี

หากคณะรัฐมนตรีอนุมัติตามที่กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและ สิ่งแวดล้อม เสนอแล้ว จะมีผลกระทบในด้านบวกดังต่อไปนี้คือ

7.1 ผลกระทบต่อนโยบายรัฐบาล สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลในการ ส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ และการพัฒนาการศึกษาของไทย

7.2 ผลกระทบทางเศรษฐกิจ เป็นการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและ พัฒนา อันเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศ

7.3 ผลกระทบทางสังคม ส่งเสริมและสนับสนุนให้นำผลการวิจัยไป ส่งเสริมให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี อันจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศโดยรวมต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายยingspinth มนะสิการ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์
เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

กองนโยบายและวางแผนการวิจัย

โทร. 579-2319, 579-2445 ต่อ 414, 462

โทรสาร 597-7819

	ผู้ตรวจ	6 ๐๐ 38
	ผู้ทบท	6 ๐๓ 33
	ผู้พิมพ์	3 ๕๐ 39
	ผู้วาง	3 ๕๐ 39